

Zeleni KORACI

MLADI GRADITELJI ODRŽIVE I
SOLIDARNE ZAJEDNICE

Rezultati istraživanja

Nositelj projekta:

Partneri:

HUMANITARNA UDRUGA
DUGA Vukovar

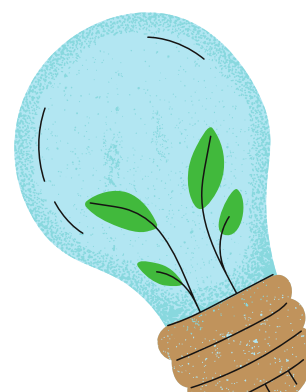

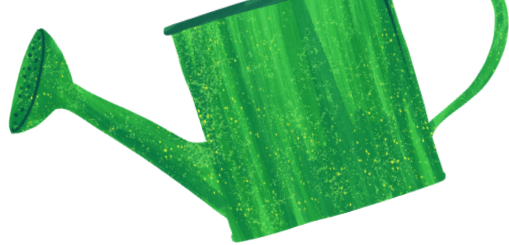
GRAD VUKOVAR

Projekt financira:

REPUBLIKA HRVATSKA
Središnji državni ured za
demografiju i mlade

ZELENI KORACI MLADI GRADITELJI ODRŽIVE I SOLIDARNE ZAJEDNICE 2024

Rezultati ispitivanja na temu održivog razvoja u
lokalnoj zajednici

Pripremile: Tanja Popović Filipović, Anamarija Krišto i
Marija Herman

Izdavač: Centar za edukaciju i informiranje potrošača
i Humanitarna udruga Duga Vukovar

Osijek, travanj 2024.

Ovo istraživanje provedeno je kao dio
projekta "Zeleni koraci: Mladi graditelji održive i
solidarne zajednice".

UVOD

Danas kad govorimo o obrazovanju sve češće spominjemo i pozivamo se na koncept globalnog obrazovanja. Globalno obrazovanje jest obrazovno gledište koje proizlazi iz činjenice da suvremeni čovjek živi i sudjeluje u svijetu koji je dana u dan sve više globaliziran. Stoga je od iznimne važnosti da obrazovanje učenicima osigura pristup raznim prilikama koje su im dostupne, ali i razvija kompetencije promišljanja i razmjene vlastitih stajališta i uloga u globalnom, usko povezanom društvu te za shvaćanje i raspravu o složenim odnosima zajedničkih društvenih, ekoloških, političkih i gospodarskih pitanja s ciljem provedbe novog načina razmišljanja i djelovanja. globalno obrazovanje eklektičan je pojam kojem je svrha stvoriti mislećeg, kritičnog građanina, svjesnog različitih izazova suvremenog svijeta, ali i prava i obaveza koje ima kao građanin globalne zajednice. Zalaganje za socijalnu i ekonomsku pravednost koja je ključ razvoja solidarnog, uspješnog, konkurentnog i održivog društva.

Današnji programi neformalnog obrazovanja velik naglasak stavljaju na globalne razvojne ciljeve i održivi razvoj. Globalni razvojni ciljevi su univerzalni i moraju biti primjenjivi u svim zemljama i zajednicama, od strane svih ljudi. U njihovoj provedbi treba uzeti u obzir specifične prilike, uvjete i mogućnosti na različitim dijelovima planeta. Treba prepoznati prioriteta područja djelovanja i sagledati vlastite mogućnosti pružanja doprinosa održivom razvoju diljem planeta. Na taj način postajemo dijelom globalnog partnerstva koje je ključno za realizaciju ciljeva. U konačnici, održivi razvoj je važan aspekt obrazovanja ,priprema mlade generacije da se suoče s kompleksnim i globalnim izazovima te da postanu odgovorni građani koji doprinose stvaranju bolje budućnosti za sve.

Kroz programe neformalnog obrazovanja, mladi ljudi mogu stvoriti održive zajednice koje nude bolju budućnost za njih samih, svoje obitelji i cijele zajednice. Osim toga, održivi razvoj može pridonijeti globalnim ciljevima održivog razvoja, uključujući smanjenje siromaštva, borbu protiv klimatskih promjena i očuvanje bioraznolikosti. Stoga je važno uspostaviti programe koje će primjenom interaktivnih metoda rada osigurati jačanje njihovih vještina i kompetencija kako bi iskustveno naučili znači aktivno participirati i donositi odluke u zajednici i zašto je to za njih bitno.

O PROJEKTU “Zeleni koraci: Mladi graditelji održive i solidarne zajednice”.

Cilj projekta je osnaživanje mladih iz ruralnih sredina i mladih u nepovoljnom položaju VSŽ kroz ciljano osmišljen program jačanja njihovih znanja, kompetencija i kapaciteta kako bi sami mogli izgraditi vlastitu budućnost i pokrenuti svoju zajednicu na temeljima solidarnosti i održivog razvoja.

Korisnici su mladi ljudi (15-20 godina) sa područja Vukovarsko-srijemske s naglaskom na ruralno područje grada Vukovara i okolne općine: Bogdanovci, Negoslavci, Borovo, Trpinja, Tompojevci, Lovas

Projekt provode : Centar za edukaciju i informiranje potrošača, Humanitarna udruga Duga Vukovar i Grad Vukovar.

Projekt doprinosi ostvarenju ciljeva održivog razvoja kroz teme Slow food pokreta, urbanih vrtova i primjeni načela održivog razvoja u svojim zajednicama, Disco soup festivala za mlade., te volonterskog programa u socijalnoj samoposluzi Udruge „Duga“ s ciljem senzibiliziranja mladih za potrebe lokalne zajednice i razvijanja svijesti o važnosti održivog, socijalno osviještenog i aktivnog življenja.

ANALIZA KOMPETENCIJA MLADIH

U izvještaju su predstavljeni rezultati analize kompetencija mladih u siječnju i veljači 2024. godine u okviru projekta “Zeleni koraci: Mladi graditelji održive i solidarne zajednice”.

Istraživanje je provedeno metodom anonimnog upitnika među mladima od 15-24 godine.

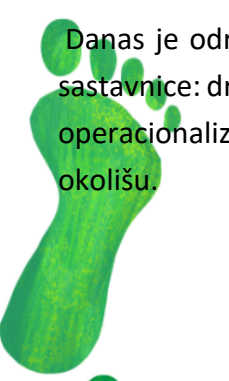
Anketu je ispunilo 171 ispitanika te je pokazalo rezultate različitih društvenih slojeva, strukturiranih u dobne, rodne i geografske skupine.

Projekt je financira Središnji državni ured za demografiju i mlade.

DEFINICIJA ODRŽIVOG RAZVOJA

Ovim riječima održivi razvoj prvi je put definirala Svjetska komisija za okoliš i razvoj 1987. godine. I dok su se definicije mijenjale kroz povijest, srž je ostala ista. Razlika je što se ponekad fokus više usmjeravao na okoliš ili na socijalna prava.

Danas je održivi razvoj temeljen na razumijevanju povezanosti njegove tri temeljne sastavnice: društvo, okoliš i gospodarstvo. Ravnoteža između sve tri sastavnice i njezina operacionalizacija u praksi osigurava dugoročan razvoj ljudskog društva u očuvanom okolišu.

DRUŠTVO Društvena komponenta podrazumijeva njegovanje zajednica uz poticanje kulturološke raznolikosti i očuvanje kulturne baštine, osiguravanje jednake dostupnosti na obrazovanje i zdravstvenu skrb, postizanje ravnopravnosti svih članova društva te unaprjeđenje socijalnih prava.

OKOLIŠ Okolišna komponenta uključuje razvoj strategija i planova upravljanja za očuvanje okoliša, smanjenje i zaustavljanje zagađenja okoliša, brigu za stabilnost klime, razumnu i učinkovitu eksploataciju prirodnih dobara i brigu o njihovim kapacitetima te zaštitu bioraznolikosti i prirode.

GOSPODARSTVO Gospodarski segment treba omogućiti porast blagostanja ljudi, održavanje stabilnosti cijena i zaposlenja uz zadovoljavajuće prihode, uštedu troškova te ekonomsku efikasnost.

(<https://lora.bioteka.hr/sto-je-odrzivi-razvoj/> 02.04.2024.)

17 CILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA

Cilj 1. Iskorijeniti siromaštvo svuda i u svim oblicima

Cilj 2. Iskorijeniti glad, postići sigurnost hrane i poboljšanu ishranu te promovirati održivu poljoprivredu

Cilj 3. Zdravlje – Osigurati zdrav život i promovirati blagostanje za ljude svih generacija

Cilj 4. Osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje te promovirati mogućnosti cjeloživotnog učenja

Cilj 5. Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojke

Cilj 6. Osigurati pristup pitkoj vodi za sve, održivo upravljati vodama te osigurati higijenske uvjete za sve

Cilj 7. Osigurati pristup pouzdanoj, održivoj i suvremenoj energiji po pristupačnim cijenama za sve

Cilj 8. Promovirati uključiv i održiv gospodarski rast, punu zaposlenost i dostojanstven rad za sve

Cilj 9. Izgraditi prilagodljivu infrastrukturu, promovirati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovativnost

Cilj 10. Smanjiti nejednakost unutar i između država

Cilj 11. Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim

Cilj 12. Osigurati održive oblike potrošnje i proizvodnje

Cilj 13. Poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica

Cilj 14. Očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse za održiv razvoj

Cilj 15. Zaštititi, uspostaviti i promovirati održivo korištenje kopnenih ekosustava, održivo upravljati šumama, suzbiti dezertifikaciju, zaustaviti degradaciju tla te spriječiti uništavanje biološke raznolikosti

Cilj 16. Promovirati miroljubiva i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama

Cilj 17. Ojačati načine provedbe te učvrstiti globalno partnerstvo za održivi razvoj

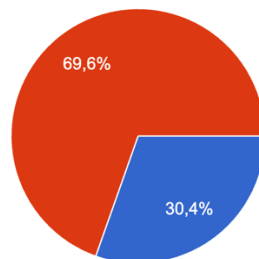
PROFIL MLADIH KOJI SU SUDJELOVALI U ISPUNJAVANJU UPITNIKA

Upitnik je ispunilo ukupno 171 mladih osoba sa područja Vukovarsko-srijemske županije.

Upitnik su ispunjavale mlade osobe u dobnoj skupini od 13 do 18 godina, učenici osim razreda i srednjih škola.

U istraživanju je obuhvaćen veći udio ženskog spola – 69,6%, a muškog spola 30,4%.

Spol
171 odgovor

● Muško
● Žensko

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

U nastavku izvještaja prikazani su rezultati anketnog istraživanja o stavovima mladih, na temu održivog razvoja.

Istraživanjem smo ispitali informiranost i razumijevanje koncepta održivog razvoja i ponašanja mladih u skladu s tim konceptom.

Tvrdnja br.1: KAKO BISTE OPISALI POJAM ODRŽIVOG RAZVOJA?

Od ispitanika smo tražili da svojim riječima napišu definiciju održivog razvoja ili barem ono što misle i asociiraju ih.

Najčešće su pisati da je to briga o okolišu, razvoj društva koji se temelji na okolišnoj, društvenoj i gospodarskoj održivosti s ciljem zadovoljavanja potreba sadašnje generacije bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe.

Neki su ispitanici ostavili prazan prostor ili su upisali „ne znam“ što pokazuje na nepoznavanje koncepta.

Navodimo neke od odgovora ispitanika:

„Pristup koji teži zadovoljavanju sadašnjih potreba, ne ugrožavajući sposobnost budućih generacija da zadovolje vlastite potrebe.“

„Pa razvoj industrije na ekološki način uz što manje zagađivanja.“

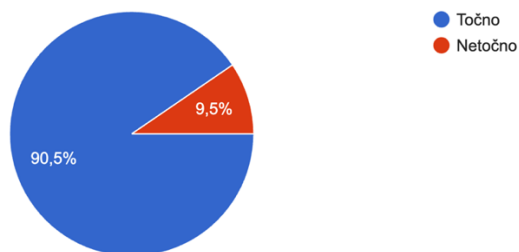
„Gospodarski razvoj koji u potpunosti uzima u obzir djelovanje gospodarske aktivnosti na okoliš i osniva se na obnovljivim izvorima dobara.“

Tvrđnja br. 2: KUPOVANJEM PROIZVODA NASTALIH U BLIŽOJ OKOLINI PRIDONOSIMO ODRŽIVOM RAZVOJU.

Tvrđnja se odnosi koliko su upoznati sa konceptom održivog razvoja. Dobiveni rezultati pokazuju kako su mladi potvrdili ovu tvrdnju. Više od 90% posto je potvrdilo ovu tvrdnju, dok ostali su odgovorili da je netočno.

90,5% točno – 9,5 % netočno

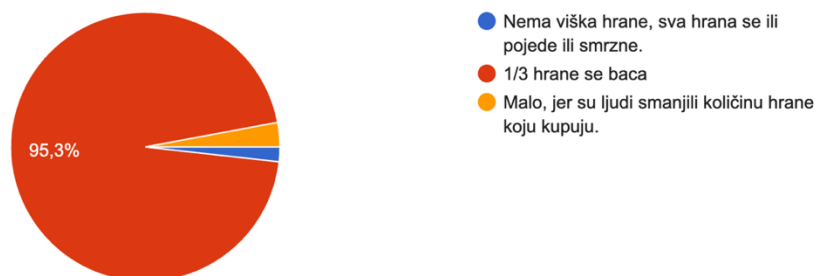
Kupovanjem proizvoda nastalih u bližoj okolini pridonosimo održivom razvoju.
168 odgovora

Tvrđnja br. 3: KOLIKO SE DNEVNO HRANE BACA U SVIJETU?

Tvrđnja se odnosi na ispitivanje mladih o praćenju bacanja hrane u svijetu. Dobiveni rezultati pokazali su kako 95,3% mladih tvrde da se 1/3 hrane baca, dok ostali misle da se hrana baca u malim količinama ili da se uopće ne baca.

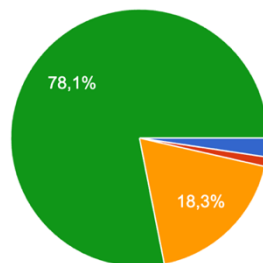
Koliko se dnevno hrane baca u svijetu?
171 odgovor

Pitanje br. 4: ZBOG ČEGA LJUDI NEMAJU PRISTUP PITKOJ VODI?

Dobiveni rezultati pokazali su kako 78,1% mladih tvrdi da ljudi pitkoj vodi nemaju pristup zbog zagađenosti, 18,3 % zbog siromaštva i nejednakosti, dok ostali misle jer nema dovoljno vode.

Zbog čega ljudi nemaju pristup pitkoj vodi?
169 odgovora

- Zato jer nema dovoljno vode.
- Zbog plime i oseke.
- Zbog siromaštva i nejednakosti.
- Zbog zagađenosti.

Pitanje br. 5 ŠTO JE EKOLOŠKI OTISAK?

Ispitanici su svojim riječima mogli opisati što je ekološko otisak.

Kod opisa su najviše navodili „Mjera ljudskog utjecaja na prirodne resurse“.

No 15% ispitanika je ostavilo prazan prostor ili su upisali „ne znam“.

Pitanje br.6 ŠTO SU KLIMATSKE PROMJENE?

Od ispitanika smo tražili da svojim riječima napišu što su klimatske promjene.

Kod opisa su najčešće navodili da je to kada se klima mijenja tj. Klimatske promjene su dugoročne promjene u vremenskim uvjetima na Zemlji. Neki su naveli da to ima utjecaj na globalno zatopljenje, šumske požare, velike oborine itd.

Neki od ispitanikovih opisa:

„Promjene koje se događaju u atmosferi i utječu na promjeni klime na zemlji.“

„Promjene u klimi do kojih dolazi prvenstveno zbog ljudskog utjecaja.“

„Različiti procesi vremena.“

Pitanje br. 7: ŠTEDITE LI ELEKTRIČNU ENERGIJU (GASITE SVJETLO, LAPTOP I TV PRIJE SPAVANJA) ?

Dobiveni rezultati su pokazali kako samo 8% mladih ne obraća pažnju na racionalno trošenje resursa u kućanstvu, dok ostali tvrde da racionalno troše resurse u kućanstvu.

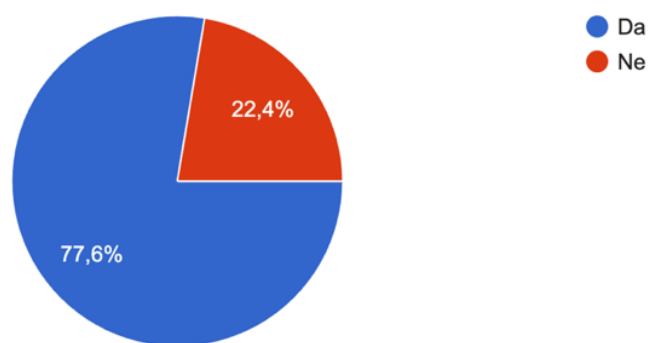
92% mladih gasi ili barem pokušava, 8% ne gasi.

Pitanje br. 8: ZATVARATE LI SLAVINU KAD PERETE ZUBE ILI NANOSITE GEL ZA TUŠIRANJE?

Dobiveni rezultati su pokazali kako 77,6% mladi racionalno troše resurse u kućanstvu zatvarajući slavinu , dok ostalih 22,4% su odgovorili da ne zatvaraju slavinu.

Zatvarate li slavinu kad perete zube ili nanosite gel za tuširanje?

170 odgovora

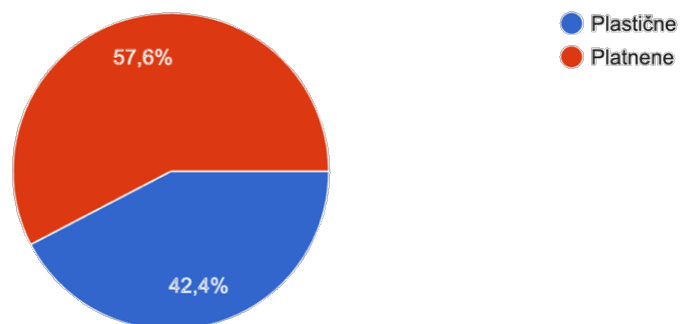

Pitanje br. 9: KORISTITE LI PLASTIČNE ILI PLATNE NE VIŠEK RATNE VREĆICE?

Dobiveni rezultati su pokazali kako 57,6% mladih tvrde da koriste platnene vrećice, dok 42,4% mladih još uvijek koriste plastične.

Koristite li plastične ili platnene višekratne vrećice?

170 odgovora

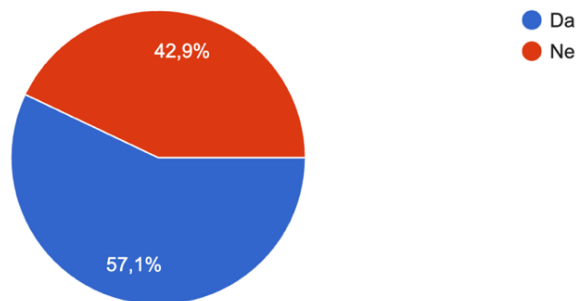

Pitanje br. 10 : JESTE LI ČULI ZA GLOBALNE CILJEVE ODRŽIVOG RAZVOJA?

Dobiveni rezultati pokazali su kako 57,1% mladih tvrdi da su čuli za ciljeve održivog razvoja, dok 42,9% ipak nisu upoznati s ciljevima održivog razvoja.

Jeste li čuli za Globalne ciljeve održivog razvoja?

170 odgovora

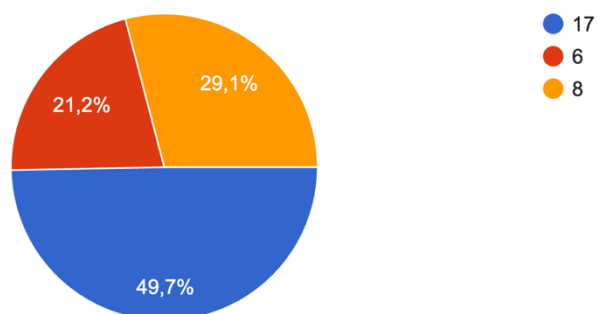

Pitanje br. 11: KOLIKO JE CILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA DOGOVORENO U PROGRAMU 2030. (AGENDA 2030.) UJEDINJENIH NARODA?

Dobiveni rezultati pokazali su da 49,7% mladih tvrdi da je to 17 ciljeva, zatim njih 29,1% tvrdi da je to 8, a ostalih 21,2% tvrdi da ih je samo 6 ciljeva.

Koliko je ciljeva održivog razvoja dogovoreno u Programu 2030. (Agenda 2030.) Ujedinjenih naroda?

165 odgovora

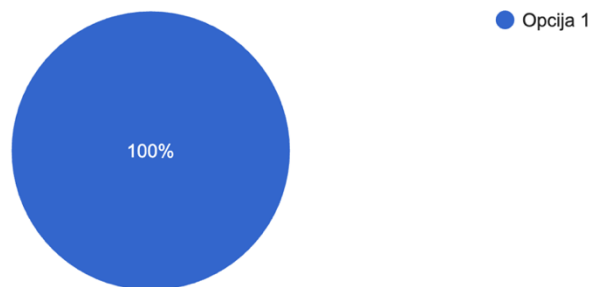

Pitanje br. 12: CILJ 1 BAVI SE TEMOM SIROMAŠTVA. ŠTO SE NASTOJI POSTIĆI OVIM CILJEM?

Dobiveni rezultat pokazuje kako svi ispitanici tvrde da je cilj svijet bez siromaštva.

Cilj 1 bavi se temom siromaštva. Što se nastoji postići ovim ciljem?

154 odgovora

Pitanje br. 13: NA KOJI NAČIN SMATRATE DA MOŽETE SAMI DOPRINIJETI OSTVARENJU CILJA 1 - SMANJENJU SIROMAŠTVA U VLASTITOJ ZAJEDNICI?

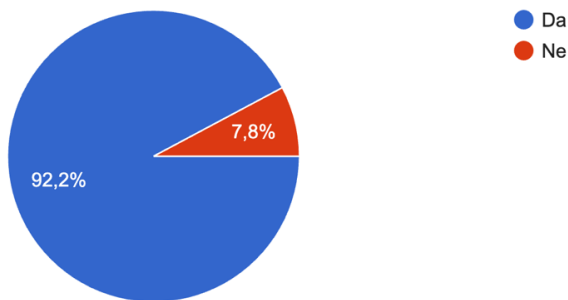
Dobiveni rezultati pokazali su kako više od 90% mladih smatra da mogu doprinijeti doniranjem novca, hrane, odječe, te ostali su naveli štednja i povećanje tržišta rada.

Pitanje br. 14 : JEDNA OD GLAVNIH ODLIKA U ODRŽIVOM RAZVOJU JE DA FOKUS STAVLJAMO NA OSOBNU PROMJENU KOJA DOLAZI IZ NAS SAMIH KROZ DRUŠTVENO DJELOVANJE. VOLONTIRANJE KAO JEDNA OD ODLIKA DRUŠTVENOG DJELOVANJA KOJI POMAŽE RAZVOJU DRUŠTVA KROZ NESEBIČNO DAVANJE SEBE BEZ OČEKIVANJA ZAUVRAT. SMATRATE LI DA BI SE MLADI TREBALI VOLONTERSKI AKTIVNIJE UKLJUČITI U RAD HUMANITARNIH ORGANIZACIJA U VLASTITOJ LOKALNOJ ZAJEDNICI?

Dobiveni rezultati pokazali su kako 92,2% mladih tvrdi da bi se mladi trebali volonterski uključiti, a 7,8% tvrdi da ne bi trebali.

Jedna od glavnih odlika u održivom razvoju je da fokus stavljamo na osobnu promjenu koja dolazi iz nas samih kroz društveno djelovanje. Volontiranje ka...arnih organizacija u vlastitoj lokalnoj zajednici?

167 odgovora

Pitanje br. 15: JESTE LI SE OSOBNO VEĆ UKLJUČIVALI U NEKI VOLONTERSKI PROGRAM I KOJI?

Dobiveni rezultati pokazali su kako samo 31% mladih se uključivalo u volonterske programe i to su većinom bili 72 sata bez kompromisa, u Crvenom križu i u sklopu škole.

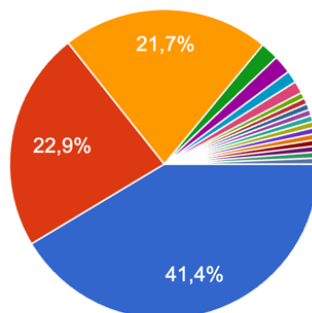

Pitanje br. 16: AKO NE, DA LI BI SE UKLJUČILI I U KOJE AKTIVNOSTI ?

Dobiveni rezultati pokazali su kako se mladi žele uključiti u volonterske akcije čak 41,4% mladih sudjelovalo bi u podjeli paketa humanitarne pomoći, 22,9% mladih bi sudjelovali na kreativnim i društvenim radionicama za starije, te 21,7% mladih bi prikupljalo humanitarnu pomoć.

Ako ne, da li bi se uključili i u koje aktivnosti ?

157 odgovora

- Podjela paketa humanitarne pomoći
- Sudjelovanje na kreativnim i društvenim radionicama za starije
- Prikupljanju humanitarne pomoći
- Što mi daju prihvaćam
- ZDS
- ne
- sve

ZAKLJUČAK

Rezultati ovog istraživanja pokazuju kako postoji svijest mladih o važnosti održivog razvoja.

Mladi pokazuju interes za temom održivog razvoja, te su svjesni da mogu i oni utjecati, ali i doprinijeti održivom razvoju.

KAKO BI ODRŽIVI RAZVOJ BIO TEMA O KOJOJ ĆE SE

ČESTO PRIČATI TREBALI BI:

1. sustavno raditi na podizanju svijesti mladih ljudi o održivom razvoju; informirati i educirati o održivom razvoju, uključujući djecu od najranije dobi;
2. raditi na većem uključivanju građana u procese odlučivanja o razvoju zajednica na održiv način;
3. više uključivati mlade u teme koje se tiču održivog razvoja.

